

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Doručování orgánům veřejné moci prostřednictvím datových schránek

Od 1. 7. 2012 byly zákonem č. [300/2008](#) Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů (dále jen „Zákon o elektronických úkonech“) zřízeny datové schránky také všem advokátům a daňovým poradcům. O datových schránkách a jejich úpravě toho již bylo napsáno relativně dost, proto bych se ve svém příspěvku chtěla věnovat jen dílčí problematice, a to doručování orgánům veřejné správy prostřednictvím datových schránek. V tomto tématu bych se ráda zaměřila na dva okruhy - na úpravu okamžiku doručení orgánu veřejné moci a povaze podání přes datovou schránku.

Okamžik doručení datové zprávy adresátovi - orgánu veřejné moci

Právní úprava doručování různými kategoriemi subjektů je obsažena v § 17 Zákona o elektronických úkonech, který upřednostňuje doručování prostřednictvím datových schránek (za předpokladu, že to umožňuje povaha dokumentu). Dále je stanoveno, že orgány veřejné moci doručují jak jinému orgánu veřejné moci, tak fyzickým osobám, podnikatelům a právnickým osobám, mají-li zpřístupněnu svou datovou schránku. Datová zpráva se považuje za doručenu okamžikem, kdy se do datové schránky přihlásí osoba, která je k tomu oprávněna, resp. která má oprávnění dostačující k přístupu k dodanému dokumentu. Vedle toho se uplatní fikce doručení v případě, že se do datové schránky oprávněná osoba nepřihlásí ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byl dokument do datové schránky dodán. Z výše uvedeného je zřejmé, že v případě datových zpráv od orgánů veřejné moci se rozlišují dva momenty - (i) moment dodání dokumentu do datové schránky a (ii) moment doručení.

Obdobná explicitní úprava však v zákoně chybí v případě doručování orgánům státní moci ze strany účastníků řízení. Ustanovení § 18 Zákona o elektronických úkonech pouze umožňuje fyzickým osobám, podnikatelům a právnickým osobám provádět úkony vůči orgánům veřejné moci prostřednictvím datových schránek (tj. stanovuje právo, nikoliv povinnost), umožňuje-li to povaha úkonu. Takový úkon má podle zákona stejné účinky, jako kdyby byl učiněn písemně a podepsán oprávněnou osobou, s výjimkami tam, kde tak stanoví jiný právní předpis nebo vnitřní předpis (typicky stanovy nebo společenská smlouva) požaduje společný úkon více osob.

K této problematice se již opakovaně vyjadřovaly soudy vyšších instancí ve své judikatuře. Příkladem budiž usnesení Nejvyššího správního soudu („NSS“) ze dne 15. července 2010 ve věci sp. zn. 9 Afs 28/2010. Soud zde vyslovil závěr, že „podání prostřednictvím datové schránky vůči orgánu veřejné správy (§18 zákona č. [300/2008](#) Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů) je učiněno okamžikem dodání datové zprávy do schránky orgánu veřejné moci“[1], přičemž lhůta stanovená příslušným právním předpisem (v rozhodovaném případě soudním řádem správním),

výzvou nebo rozhodnutím soudu je zachována, bylo-li podání učiněné vůči soudu prostřednictvím datové schránky nejpozději poslední den lhůty dodáno ve formě datové zprávy do datové schránky soudu.

NSS svůj výše uvedený názor opírá o analogii s elektronickými podatelny[2] a rozsáhlou judikaturu v této oblasti.[3] Argumentuje zejména skutečností, že v případě elektronického podání se nejedná o případ podání prostřednictvím držitele poštovní (případně jiné zvláštní) licence, ani o předání orgánu, který má povinnost jej doručit. Proto jde o podání přímo soudu se všemi důsledky pro zachování lhůty. NSS dále argumentuje tím, že není možné, „*aby orgán veřejné moci (zde soud) vlastním postupem (zejména svým pasivním přístupem či nečinností - nepřihlášením oprávněné osoby do datové schránky) určil okamžik, kdy mu bude podání účastníka řízení předáno,...*“. Závěrem konstatuje, že dodáním do datové schránky se podání fakticky nachází v dispoziční sféře orgánu veřejné moci.

Na závěr bych upozornila, že situace je však jiná v případě, kdy orgán veřejné moci nevystupuje v roli nositele veřejné moci, ale např. jako účastník řízení. Na tuto situaci je pamatováno ve výše citovaném ustanovení § 17 Zákona o elektronických úkonech - v takovém případě se rozlišuje okamžik dodání datové zprávy do datové schránky a doručení (rozuměj okamžik, kdy se do datové schránky přihlásí oprávněná osoba).

Povaha podání učiněného přes datovou schránku

Jak již bylo uvedeno výše, Zákon o elektronických úkonech stanoví v § 18 odst. 2, že úkon učiněný ve formě datové zprávy prostřednictvím datové schránky má podle zákona stejné účinky, jako kdyby byl učiněn písemně a podepsán oprávněnou osobou, s výjimkami tam, kde tak stanoví jiný právní předpis[4] nebo vnitřní předpis (typicky stanoví nebo společenská smlouva) požaduje společný úkon více osob.

Nicméně v praxi se vyskytly případy, kdy soudy nižších instancí podání dodané do datové schránky odmítly s tím, že nesplňuje náležitosti návrhu, zejména není podepsané oprávněnou osobou. Také Česká advokátní komora doporučuje svým členům činit podání přes datovou schránku se zaručeným elektronickým podpisem[5].

K této otázce zatím existuje jen minimum soudních rozhodnutí soudů vyšší instance, nicméně první vlaštovky lze najít. Zmínila bych např. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 30. května 2011, sp.zn. 3 VSPH 605/2010. V tomto rozhodnutí se soud držel zákonné dikce Zákona o elektronických úkonech a přisvědčil názoru, že podání zasláná z datové schránky účastníka řízení do datové schránky soudu není třeba podepisovat zaručeným elektronickým podpisem a má stejné účinky jako procesní úkon učiněný písemně a podepsaný oprávněnou osobou.

Závěrem

Co se týká doručování prostřednictvím datových schránek účastníků řízení do datových schránek orgánů veřejné moci, rozhodovací praxe soudů se sjednotila na stanovisku, že za okamžik doručení je třeba považovat moment dodání do datové schránky orgánu veřejné moci bez ohledu na to, zda a kdy se fakticky oprávněná osoba, která má k datové schránce přístup, do datové schránky přihlásí.

Ve vztahu k otázce, zda je třeba podání učiněná prostřednictvím datové schránky ještě podepisovat zaručeným elektronickým podpisem, je třeba říct, že z dikce zákona vyplývá opak, tj. že zaručený elektronický podpis není potřeba. Nicméně teprve další praxe užívání datových schránek ukáže, kam se bude tato právní úprava vyvíjet a nakolik se užívání datových schránek osvědčí v praxi.

Mgr. Olga Nemravová, advokátka
autorka působí v advokátní kanceláři MSB Legal, v.o.s.

[MSB Legal, v.o.s.](#)

Bucharova 1314/8
158 00 Praha 13

Tel.: +420 251 566 005
Fax: +420 251 566 006
e-mail: praha@msblegal.cz

-
- [1] Viz právní věta citovaného usnesení Nejvyššího správního soudu
[2] Pro elektronické podatelny existovala explicitní úprava ve vyhlášce Ministerstva informatiky č. [496/2004](#) Sb., o elektronických podatelkách (s účinností do 1.7.2012)
[3] NSS ve svém judikátu odkazuje např. na svůj rozsudek ze dne 18.7.2006, č.j. 5 Afs 77/2005-65 nebo rozsudek ze dne 11.8.2006, č.j. 8 Afs 82/2006-68.
[4] Např. insolvenční návrh podle § 97 zákona č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů; návrhy na zápis, změnu nebo výmaz v obchodním rejstříku podle § 32 zákona č. [513/1991](#) Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů apod.
[5] Viz článek „Datové schránky pro advokáty - jak na to“ odboru vnějších vztahů ČAK uveřejněný v Bulletinu advokacie č. 11/2011, str. 8-11

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepřevzaté povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)

- [Nový zákon o zbraních - hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)